

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7-3191

Sayı : B 14 0 BHİ.0.00.00.02-639- 159
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09-03-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30/01/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-44951 sayılı yazı.

Kars Milletvekili Sayın Mülkiye BİRTANE'nin, "Kars Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Sitesinin sorunlarının çözümüne" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/3191) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

Ek- Soru Önergesi Cevabı (4 sayfa)

KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN MÜLKİYE BİRTANE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Kars Küçük Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi ilde sanayiye geliştirmek ve halkın ekonomisine katkı sağlamak amacıyla kurulmuştu. Kars esnafının büyük bir çoğunluğu da bu sanayi bölgelerinde çalışmaya başlamıştı. Ancak, başlangıçta ilgi yoğun olsa da, sitelerde çalışma ortamının fiziki koşullarının iyileştirilmemesi bu ilgiyi aşağı çekmiştir. Sanayi bölgesinde iş yeri açan esnaf, imkânların elverişli olmaması nedeniyle iş yapamaz haldedir. İş yapabilen esnaf ise masraflarını karşılayabilmek için işçilik ve parça fiyatlarını yüksek tutmaktadır. Müşteriler yüksek fiyatlardan dolayı çoğu zaman araç tamiri, bakımı, parça alımları ve diğer ihtiyaçları için çevre illere giderek karşılamayı tercih etmektedirler. Bu da Kars'taki esnafın işine darbe vurmaktadır.

Kars sanayi bölgelerinde idare binası, çıraklık okulu, bakım garajı, personel lojmanı ile kafeterya bulunmamaktadır. Altyapı inşaatı henüz tamamlanmış değildir. Bölgenin 13.000 m uzunluğundaki iç yollarının bazı bölümlerinin stabilize dolgusu tamamlanmış, kalan kısmına ise parke kaplama yapılacağı söylenmişse de çalışma başlatılmış değildir. Site içindeki yollarda oluşmuş çukurlar arabaların askıda kalacağı derecede derindir.

Sanayi siteleri esnafı ve çalışanları değil içme suyu, diğer ihtiyaçlar için bile su bulamaktadırlar. Esnaf suyu araçlarla diğer merkezlerden getirmekte ya da çıraklar en ilkel koşullarda siteye elleriyle su taşımaktadırlar.

Organize ve Küçük Sanayi Sitesine kuyudan bir motorla su sağlanmaktaydı. Tükettiği enerji bedeli de esnaftan alınmaktaydı. Şu an elektrik boreundan dolayı TEDAŞ elektriği kesmiştir. Esnaf, faturaların düzensiz geldiğini ve kullanım bedelinin çok üzerinde fiyatlandırıldığını öne sürmektedir. Şu an şebeke dondurulmuş ve esnaf iki aydır bir damla suya hasret kalmıştır. Ayrıca, esnaf, bu durumun, TEDAŞ'ın keyfi tutumundan kaynaklandığını öne sürmektedir.

İkinci su kuyusunun açılması için Sanayi ve Ticaret Bakanlığından onay alınmış o da hala açılmış değildir.

Sanayi sitesinin daha önce yapılan elektrik enerjisi ihalesi feshedilerek, 1998 yılında yeniden ihale edilmiş, gerekli projeler tamamlanarak Enerji Bakanlığının onayına sunulmuştur.

Ancak, Bakanlık hala onay vermemiştir. Elektrik sık sık kesilmekte, esnaf elektrik sıkıntısı yüzünden verimli çalışmamaktadır. Cihazlar kesintiler ve elektriğin düşük olması nedeniyle sık sık arızalanmakta, faks makinesi ve bilgisayar gibi büro cihazları genelde devre dışı kalmaktadır.

Sanayi Bölgesinin birçok sorunu ise bölgenin kent merkezine uzak olmasından kaynaklanmaktadır. Sanayi sitesinin iç yollarının yanında kente giden yolları da vahim durumdadır. İlgili yerlere birçok defa başvurulmuş olmasına rağmen kente giden 10 km'lik yol hala yapılmış değildir. Küçük Sanayi Sitesinden Organize Sanayi Bölgesine giden yollarda ağır tonajlı araçlar kullanılmaktadır. İki sanayi sitesinin arasındaki mesafe yaklaşık 200 m'dir. Esnaf beton kaplama yapılması durumunda sorunun

çözüleceğini ifade etmektedir. Çünkü, araçlar malzeme taşırken yolun kullanışlı olmamasından dolayı arızalanmakta bu da esnafa ek masraflar çıkarmaktadır. Yol yapımı için ilgili yerlere gidilmiş olsa da site görevlileri bir kurumdan ötekine gönderilmiş, sorumlu olduğu söylenen hiçbir kurum bu yükümlülüğünü yerine getirmemiştir.

Yıllardır devam eden su, yol ve altyapı problemi çözülmediği gibi sosyal tesis ve diğer eksiklikler de bir türlü giderilmiş değildir. Site şehir merkezine uzak olduğundan, çalışanlar için adeta bir mahrumiyet bölgesi olmaktadır. Esnaf en basit işleri için bile merkeze gitmek zorunda kalmaktadır. PTT, Telekom, banka ve kargo hizmetlerinden yoksun olan sanayi sitesi içinde çöp konteynerleri bile bulunmamaktadır. Gazete bayii, market ve cafe-restorantların da bulunmadığı sitede, esnaf ve çalışan bu ihtiyaçlarını karşılamak için her gün defalarca merkeze gitmek zorunda kalmaktadır.

Oysa ki, Küçük Sanayi Sitesi 1986'da sosyal tesislerle beraber ihale edilmişti. Bu çerçevede tesislerin inşaatına da başlanmıştı. Ancak, daha sonra sosyal tesislerin yapımı durdurulmuş, bu da ihaleden sonra hazırlanan bir genelgeye dayandırılmıştı. Ancak, esnaf genelgenin ihaleden sonra yayınlandığı için Küçük Sanayi Sitesini kapsamadığını öne sürmektedir. Buna rağmen inşaat durdurulmuş, yapılan başvurulara rağmen kredi de sağlanmamıştır. Sosyal tesisler için yatırım yapılmış olması sonrasında ise inşaatın atıl durumda bırakılması sanayi bölgesi için büyük bir handikaptır.

Ayrıca, Kars esnafı, Türkiye genelinde esnaf ve sanatkârların kullandığı teşvik kredilerinin bölgesel olarak kullanılmasını talep etmektedir. Teşvikler uygulanırken, bürokratik engellerin minimize edilmesi gerektiği üzerinde duran esnaf, bu engeller yüzünden kredi kullanımında büyük zorluklar çektiğini ifade etmektedir. Çünkü Esnaf Kefalet Kredi Kooperatifi verimsiz çalışmaktadır. Dolayısı ile esnaf ve sanatkârlara daha kolaylıklı krediler sağlanmalıdır. İpotek, kefil ve istenen belgeler yüzünden esnaf kredi almamakta, kışın kepenk kaldırmayan esnaf sıkıntı yaşamaktadır.

Ayrıca, sanayi bölgesinin hayati ihtiyaçlardan biri de bir sağlık merkezidir. İş alanı bakımından yaralanmaların ve diğer sağlık sorunlarının yaşanma ihtimalinin çok olduğu ve örneklerinin çokça yaşandığı, bazılarının ise ölümle sonuçlandığı sitede, böyle durumlarda ilk müdahaleyi yapacak bir sağlıkçı dahi bulunmamaktadır, Kars Sanayi Bölgesi Türkiye'de sosyal tesisleri olamayan tek sanayi sitesi konumundadır. İlde had safhada bulunan işsizlik sona erecek, diğer illere göç eden halkın büyük kısmının bu sanayi tesislerinde istihdam etme olanağı sağlanacak denmişse de sanayi sitesine gerekli desteğin verilmemesi ve sorunlarının yetkililer tarafından sürekli ertelenmesi, halihazırdaki işyerlerinin de kapatılmasına neden olmaktadır. Böyle devam ederse sanayi bölgesi de yakında boş kalacaktır.

Bu bağlamda;

Soru 1: Sitenin yol, su ve altyapı sorunlarını çözmeyi düşünüyor musunuz? Bu kapsamda bir projeniz var mıdır?

Soru 2: Elektrik, yol ve su sorunu neden şimdiye kadar çözülmemiştir? Sorunların çözümünü geciktiren nedenler nedir?

Soru 3: 408 iş yeri olan Kars Küçük Sanayi Sitesinin sosyal tesisleri 86 yılında ihale edilmiş olmasına rağmen yapımı için kredisi neden verilmemektedir?

Soru 4: Kurulduğundan bu yana Kars Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Sitesi için harcanan miktar ve esnafa verilmiş destekler nedir? Bu güne kadar kaç esnaf kredilerden yararlanabilmiştir?

Soru 5: Kars organize sanayi bölgelerinde yatırımcıların teşviklerden yararlandırılmamasının sebebi nedir?

Soru 6: Kış mevsimin ağır ve uzun geçtiği ilde pozitif ayrımcılık yapılması gerekirken, tam tersi uygulamanın sebebi nedir?

Soru 7: Bölgesel teşvik uygulamasının başlatılması düşünülüyor mu?

Soru 8: Kars'ta esnaf ve sanatkâr, TOKİ'ye kendi arsalarını bedelsiz olarak vermiş olmasına rağmen TOKİ'nin bu arsalarla konut yapmamasının sebebi nedir? Bu arsalarla ilgili bir projeniz var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4- 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerinin Kredi Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde, Yatırım Programında yer alan Küçük Sanayi Sitelerinin (KSS) üstyapı inşaatlarının %70'ine kadar olan kısmı ile altyapı inşaatlarının tamamı Bakanlığımızca kredi ile desteklenmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız Yatırım Programları; ilgili mevzuatlar ve KSS Yönetim Kurulu Başkanlıklarının talepleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Bahse konu **Kars Küçük Sanayi Sitesi (KSS)** 2002 yılında Bakanlığımız kredi desteği ile altyapı üstyapı tamamlanarak sanayicimizin hizmetine sunulmuş olup, söz konusu proje için 2012 yılı fiyatlarıyla 18.038.542 TL tutarında devlet kredisi kullanılmıştır.

Bu çerçevede, Kars ilimizdeki diğer KSS ve OSB'lerle ilgili de bilgi sunmak istiyoruz. Bunlardan (1) **Kars Yeşil Kağızman KSS** 2012 Yılı Yatırım Programında 75 işyeri, altyapı karakteristiği ve 1.750.000TL ödenekle yer almaktadır. Projenin 75 işyeri üstyapı inşaatı devam etmekte olup, fiziki gerçekleşmesi %41 seviyesindedir. (2) **Kars Organize Sanayi Bölgesi (OSB)** ise 2002 yılında Bakanlığımız kredi desteği ile tamamlanmış olup, proje için 2012 yılı fiyatlarıyla 29.604.269 TL devlet kredisi kullanılmıştır. Bölgenin tevsi alanı ise Bakanlığımız 2012 yılı Yatırım programında 500.000 TL ödenekle yer almakta ve proje çalışmaları devam etmektedir. (3) Son olarak, 2012 Yılı Yatırım Programında yer alan **Kars Besi OSB** projesi ise 662 sayılı KHK çerçevesinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bu yıl içerisinde devredilecektir.

CEVAP 5- Kars OSB'nde yatırımcılarımız teşviklerden yararlandırılmaktadır. OSB'ler zaten kendileri başlı başına birer teşvik aracıdır. Buralarda Bakanlığımızca düşük faizli ve uzun vadeli kredi desteği verilmektedir. OSB'lerde yer alan yatırımcılar; inşaat bitim tarihini takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl boyunca *emlak vergisi, KDV, Bina İnşaat Harcı ve Yapı Kullanma İzni Harcından*; bu bölgelerde Merkezi Atıksu Arıtma tesisi işleten işletmeler ise *atıksu bedeli, Tevhid ve İfraz İşlem Harcı* gibi vergilerden muaftırlar.

Ayrıca, OSB mülkiyetindeki tahsis edilmemiş parseller; OSB müteşebbis heyeti veya genel kurulunca karar alınması halinde, en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara girişen *gerçek veya tüzel kişilere tamamen veya kısmen bedelsiz olarak tahsis edilebilmektedir*. Bu kapsamda Kars OSB’de % 100 teşvik indirimi uygulanmaktadır. Bölgeden alınan bilgilere göre; burada (tevsii alan dahil) yer alan 84 adet sanayi parselinin 76 adedi sanayiciye tahsisi edilmiş olup, yalnızca 8 adet boş parsel bulunmaktadır.

CEVAP 6-7- Bilindiği üzere, ülkemizdeki yatırım teşvik uygulamalarının temelini oluşturan **2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar** 16/07/2009 tarihli ve 27290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede yürürlüğe konulan ve bölgesel teşvik sistemi olarak adlandırılan sistemde, il grubunun sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi azaldıkça destek yoğunluklarının artarak uygulanması öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, daha az gelişmiş bölgelerde yapılan yatırımların daha fazla desteklenmesine yönelik bir sistem uygulanmaktadır.

Kars İlimiz, Bölgesel-Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında halen 4’üncü bölgede yer almakta olup söz konusu bölgede yatırım yapan yatırımcılarımız **vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz desteği, KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti** desteklerinden yararlanmaktadırlar.

CEVAP 8- TOKİ’den temin edilen bilgiye göre Kars Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi; 13/01/2012 tarihinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığına yazılı müracaatta bulunarak, Kooperatiflerine tahsis edilen arsalar üzerinde kooperatif üyelerine konut yapılmasını talep etmiştir. İlgili Kooperatifçe, İdareye bedelsiz devredilen arsa yoktur. Konut talepleri değerlendirme aşamasında olmakla beraber, Toplu Konut İdaresinin kooperatiflere yönelik konut yapımı gibi bir uygulaması da bulunmamaktadır.